

Dosarul nr. 2ac-670/16

02-2ac-14501-21062016

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței de judecată
Judecătorii
Grefier

Ana Panov
Anatol Pahopol și Anatolie Minciuna
Svetlana Zubco

Examinînd în ședință publică apelul declarat de către SA „XXXXXXXXXX” împotriva hotărîrii Judecătoriei Anenii Noi din 28 aprilie 2016, prin care s-a admis acțiunea înaintată de S.C. „XXXXXXXXXX” SRL către SA „XXXXXXXXXX” cu privire la încasarea penalității și dobînzii de întîrziere, Colegiul Civil,

CONSTATĂ :

Argumentele părților :

1. La 30.10.2014 reclamantul S.C. „XXXXXXXXXX” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către „XXXXXXXXXX” SA privind încasarea penalității și dobînzii de întîrziere.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 18 martie 2013, SRL „XXXXXXXXXX” a încheiat cu S.A. „XXXXXXXXXX” contractul nr. 02/03-13, în baza căruia SRL „XXXXXXXXXX”, în calitate de antreprenor, s-a obligat să confecționeze un cîntar electronic la comanda pîrîtului S.A. „XXXXXXXXXX”, în calitate de client. Ultimul s-a obligat să recepționeze lucrarea și să achite costul acesteia.
3. Costul total al lucrării a constituit suma de 9900 euro convertiți în valută națională, și anume suma de 158 322 lei.
4. În pct. 2.3 al contractului a fost stabilit un grafic de achitare a sumei contractului, reclamantul invocînd că pîrîtul S.A. „XXXXXXXXXX”, nu l-a respectat.
5. În conformitate cu pct. 3.2 din contract, termenul de executare a lucrării a fost de 30 de zile din momentul parvenirii pe contul antreprenorului a sumei avansului.
6. În luna mai 2013, între părți a fost semnat actul de primire-predare a lucrării, urmînd ca pîrîtul S.A. „XXXXXXXXXX” să achite întreaga sumă pentru lucrarea efectuată, în conformitate cu contractul nr. 02/03-13.
7. Reclamantul afirmă că pîrîtul a achitat doar suma de 78 888,15 lei din suma totală contractului care constituie 158 322 lei.
8. Astfel, pîrîtul a avut o datorie restantă în valoare de 79 433,85 lei pe care a achitat-o doar la data de 26 septembrie 2014, în urma unei pretenții expediate de reclamant la data 05.09.2014, prin care acesta a solicitat achitarea datoriei și a penalității de întîrziere.
9. Reclamantul susține că pîrîtul S.A. „XXXXXXXXXX” a achitat doar datoria în mărime de 79 433,85 lei, ignorînd penalitatea prevăzută de punctul 6.1. al contractului, în care se menționează că pentru fiecare zi de întîrziere de a achita costul lucrării, cumpărătorul va plăti o penalitate de 0,1% din suma contractului.
10. Reclamantul a indicat că pîrîtul S.A. „XXXXXXXXXX” urma să achite întreaga sumă a contractului în luna mai, după recepționarea lucrării, însă acesta nu și-a onorat obligația de plată, fiind în întîrziere pînă în luna septembrie 2014.
11. Reclamantul a solicitat încasarea de la pîrît a penalității în sumă de 28 914 lei, a dobînzii de întîrziere în valoare de 13 166 lei și a cheltuielilor de judecată în valoare de 1 262 lei.

Pozitia instanței de fond :

12. Prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 28 aprilie 2016, s-a admis acțiunea înaintată de S.C. „XXXXXXXXXX” SRL către „XXXXXXXXXX” SA cu privire la încasarea penalității și dobînzii de întîrziere.
13. S-a încasat de la S.A. „XXXXXXXXXX” în beneficiul S.C. „XXXXXXXXXX” S.R.L. dobînda de întîrziere în mărime de 13 166 lei, penalitatea în mărime de 28 914 lei și taxa de stat în mărime de 1 262 lei, în total suma de 43 342 lei.

Solicitarea apelantului :

14. La 07.06.2016, în termen legal, „XXXXXXXXXX” SA a depus apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi hotărîri prin care cererea reclamantului să fie respinsă.
15. La XXXXXXXXXX, „XXXXXXXXXX” SA a depus apel motivat.

Argumentele părților :

16. În motivarea apelului, apelantul a indicat că intimatul nu a respectat prevederile art. 617 din Codul Civil al RM, și anume obligația de a soma debitorul pentru a pretinde executarea obligației ajunse la scadență, debitorul fiind în întîrziere doar dacă nu execută obligația sa, ca urmare a somăției. Apelantul pretinde că a achitat datoria scadentă în urma somăției intimatului.
17. Referință la cererea de apel nu a fost depusă.
18. Reprezentantul apelantului „XXXXXXXXXX” SA, Răileanu Ion, în ședința instanței de apel s-a prezentat și a susținut apelul declarat solicitînd admiterea acestuia.
19. Reprezentantul intimatului S.C. „XXXXXXXXXX” SRL, Topala Igor, în ședința instanței de apel s-a prezentat și a solicitat respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată, cu mențiunea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel :

20. Analizînd actele cauzei, audiind opiniile participanților la proces, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat, cu modificarea hotărîrii instanței de fond, din următoarele considerente.
21. Conform art. 385 alin. (1) lit.b) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărîrea primei instanțe.*
22. După cum rezultă din actele pricinii, la data de 18 martie 2013 între părți a fost încheiat contractul nr. 02/03-13, în baza căruia reclamantul și-a asumat obligațunea de a confectiona un cîntar, costul contractului fiind de 9 900 euro (f.d.9-12).
23. După cum cu certitudine s-a stabilit, în luna mai 2013, între părți a fost semnat actul de primire-predare a lucrării, urmînd ca pîrîtul S.A. „XXXXXXXXXX” să achite întreaga sumă pentru lucrarea efectuată, în conformitate cu contractul nr. 02/03-13.
24. Din explicațiile părților rezultă că apelantul S.A. „XXXXXXXXXX” a achitat doar suma de 78 888,15 lei, din suma totală de 158 322 lei. Astfel, pîrîtul a avut o datorie restantă în valoare de 79 433,85 lei pe care a achitat-o doar la data de 26 septembrie 2014.
25. În consecință reclamantul a depus prezenta acțiune solicitînd încasarea dobînzii de întîrziere și penalităților.
26. Judecînd acțiunea, instanța de fond a admis cerințele reclamantului privind încasarea dobînzii de întîrziere și penalităților.
27. În corespondere cu prevederile art. 514 din Codul civil, *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.*
28. Potrivit prevederilor art. 572 din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.*
29. În corespondere cu prevederile art. 512 alin (1) Cod Civil în virtutea raportului obligațional creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.
30. Din esența prevederilor art. 602 Cod Civil, rezultă că, *neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.*
31. După cum rezultă din prevederile art. 513 alin (1) Cod Civil, *debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.*
32. Conform art. 602 alin. (1) Cod Civil, *în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.*
33. Prin prisma normelor legale citate, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău conchide că, instanța de fond în mod corect a ajuns la concluzia că, reclamantul și-a onorat obligațiile contractuale, iar pîrîtul nu a achitat în termen prețul, astfel, urmînd să recupere prejudiciul cauzat.
34. Potrivit art. 624 alin. (1) Cod Civil, *clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluatează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.*
35. În partea ce ține de încasarea penalităților, Colegiul Civil conchide că, prima instanță a ajuns la o concluzie neîntemeiată privind necesitatea încasării acesteia, însă suma dispusă spre încasare de instanța de fond este exagerată în raport cu perioada de întîrziere și

suma datorată.

36. Potrivit art. 630 alin. (1) Cod Civil, *în cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, cît și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.*
37. Instanța de apel reține că, datoria era deja stinsă la data adresării în instanță, constituind anterior suma de 79433,85 lei.
38. Reclamantul a solicitat încasarea penalității în mărime de 28914 lei, sumă care în opinia Colegiului Civil este excesivă, or, este disproporționat de mare în raport cu datoria anterioară a apelantului, constituind circa 37 % din aceasta. În opinia instanței, în situația dată urmează a fi aplicate prevederile art. 630 alin. (1) Cod Civil, cu reducerea clauzei penale disproporționat de mari, pînă la suma de 14500 lei.
39. În partea ce ține de încasarea dobînzii de întîrziere, instanța de apel notează că, după cum rezultă din contractul anexat la actele cauzei, părțile deja au prevăzut o modalitate de sancționare pentru neîndeplinirea obligațiilor în termen, prin clauza penală.
40. Respectiv, în partea ce ține de cerințele reclamantului privind încasarea dobînzii de întîrziere, urmează a se refuza, or, în caz contrar acesta va beneficia de o îmbogățire fără justă cauză, încasind clauza penală, cît și dobînda.
41. Din considerentele enunțate, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat și a casa hotărîrea instanței de fond în partea încasării dobînzii de întîrziere și pe acest capăt de cerere se dă o nouă hotărîre prin care cerințele S.C. „XXXXXXXXXX” SRL se resping, ca neîntemeiate. Se modifică hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 28 aprilie 2016 în partea ce ține de quantumul penalității dispus spre încasare, micșorînd suma de la 28914 lei pînă la 14500 lei. În rest, hotărîrea instanței de fond se menține, fără modificări..
42. În conformitate cu art. 385 - 390 CPC, Colegiul Civil

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de către SA „XXXXXXXXXX”, se casează hotărîrea instanței de fond în partea încasării dobînzii de întîrziere și pe acest capăt de cerere se dă o nouă hotărîre prin care cerințele S.C. „Comsales Grup” SRL cu privire la încasarea dobînzii de întîrziere – se resping, ca neîntemeiate.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 28 aprilie 2016 în partea ce ține de quantumul penalității dispus spre încasare, micșorînd suma de la 28914 (douăzeci și opt mii nouă sute paisprezece) lei pînă la 14500 (paisprezece mii cinci sute) lei.

În rest, hotărîrea instanței de fond se menține, fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni.

Președintele ședinței
A. Panov

Judecător
A. Pahopol

Judecător
A. Minciuna